

HRVATSKI SABOR
ODBOR ZA PROSTORNO UREĐENJE
I GRADITELJSTVO

KLASA: 022-02/23-01/26
URBROJ: 6521-14-23-03
Zagreb, 23. svibnja 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće s rasprave o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju, s Konačnim prijedlogom zakona, hitni postupak, prvo i drugo čitanje, P.Z. br. 482

Odbor za prostorno uređenje i graditeljstvo Hrvatskoga sabora, na 24. sjednici održanoj 23. svibnja 2023. godine, raspravljao je o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju, s Konačnim prijedlogom zakona, hitni postupak, prvo i drugo čitanje, P.Z. br. 482 koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 04. svibnja 2023. godine.

Odbor za prostorno uređenje i graditeljstvo, na temelju članka 93. Poslovnika Hrvatskoga sabora, raspravio je navedeni akt kao matično radno tijelo.

Uvodno, predstavnik predlagatelja obrazložio je predmetni Prijedlog zakona te je istaknuo kako će se njegovim donošenjem omogućiti transformacija prostornih planova, odnosno proces prelaska važećih prostornih planova iz analognog u digitalni oblik te digitalna transformacija poslovnih procesa u području prostornog uređenja uz otklanjanje uočenih nedostataka u provedbi Zakona o prostornom uređenju, ostvarenje ravnomjernog prostornog razvoja, usklađenog s gospodarskim i društvenim okolnostima, modernizaciju i povećanje učinkovitosti i kvalitete te transparentnosti postupaka iz područja prostornog uređenja.

Također, naglasio je kako će se usvajanjem predmetnog Prijedloga uskladiti Zakon o prostornom uređenju s Odlukom Hrvatskoga sabora o proglašenju isključivog gospodarskog pojasa RH.

Također, osigurat će se pretpostavke energetske neovisnosti Republike Hrvatske određivanjem površina za izgradnju sunčanih odnosno agrosunčanih elektrana i površina za gradnju geotermalnih bušotina za poljoprivredne i industrijske svrhe što je predstavnik predlagatelja detaljno pojasnio. Nadalje, uredit će se donošenje Državnog plana prostornog razvoja za pojedinačne građevine i zahvate, omogućiti zahvate istraživanja ugljikovodika i geotermalne vode te skladištenja ugljikovodika na prostorima kopnenog područja Republike Hrvatske na kojima za to ne postoje zapreke u prostornom planu, omogućiti uvođenja alternativnih goriva u postojeće elektrane/energane, propisuje se obveza dostavljanja dokaza pravnog interesa za

izdavanje lokacijske dozvole za građevine i zahvate državnog značaja te se preciznije i jasnije određuju rokovi važenja lokacijske dozvole. Vezano uz financiranje, predstavnik predlagatelja je naglasio kako cijeli proces transformacije prostornih planova i edukacije donositelja odluka neće biti na teret JLS, već će se financirati iz NPPO. Predstavnik predlagatelja pojasnio je kako će prijelazno razdoblje trajati do kraja ove kalendarske godine te kako su pri izradi zakona obavljene brojne konzultacije sa predstavnicima struke koja je dala izniman doprinos u izradi ovoga Prijedloga zakona.

U raspravi je članica Odbora izrazila svoje protivljenje ovom Prijedlogu zakona te mišljenje da se ovim Prijedlogom ide ka urušavanju sustava prostornog planiranja u Republici Hrvatskoj i diskrecijskom omogućavanju Vladi RH da odlučuje o tome kome će dodjeljivati mogućnost gradnje na prostoru RH i na pomorskom dobru u cilju da RH za bogate investitore postane skladište proizvodnje energije za druge zemlje zapadne Europe, a na štetu prostora u RH kao najvažnijeg dobra te da će se kroz ovaj Prijedlog zakona suprotno prostornim planovima omogućiti da se sunčane elektrane mogu graditi bilo gdje. Iznesen je prigovor kako se ovim zakonom uređuje donošenje Državnog plana prostornog razvoja za pojedinačne građevine te da su neki prijedlozi izmjene i dopune Zakona u suprotnosti sa načelima integralnog planiranja prostora te kako provedba ide direktno iz Zakona, ne prema prostornim planovima.

Predstavnik predlagatelja je istaknuo da je cilj Republike Hrvatske da ubrzamo realizaciju izgradnje sustava obnovljivih izvora energije jer smo se kao država obvezali na smanjenje količine stakleničkih plinova i na smanjenje korištenja ugljikovodika, dekarbonizacije RH, a jedini je način da se to ostvari korištenje obnovljivih izvora energije.

U raspravi je bilo prigovora na činjenicu da još uvijek nije donesen Državni plan prostornoga uređenja te nije donesen novi Pravilnik o prostornom planiranju, već se radi po onome iz 1998. godine.

Dio članova Odbora pozdravio je izmjene i dopune predmetnog Prijedloga Zakona, njegovo donošenje po hitnoj proceduri, posebno proces prelaska važećih prostornih planova iz analognog u digitalni oblik i vođenje postupka izrade i donošenja prostornog plana u elektronički sustav „ePlanovi“, ostvarenje cilja energetske samodostatnosti, poticanje i omogućavanje investicija u sunčane elektrane i povećanje proizvodnje te je istaknuto da je predloženi zakon na tragu očuvanja prostora Republike Hrvatske.

Član Odbora izrazio je mišljenje kako je ovaj Prijedlog Odbora direktno u suprotnosti sa Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi te da on dopušta ono što sadašnji prostorni planovi ne dopuštaju te upozorio da je na Prijedlog zakona iznijet veliki broj primjedbi u javnoj raspravi. Član Odbora istaknuo je kako se, kada su prostorni planovi bili donijeti, odredila markica za solarne elektrane i podsjetio kako je u međuvremenu tehnologija toliko napredovala da tadašnja ograničenja na tim površinama sa sadašnjim solarnim pločama su investitoru postale neisplative, a postojeća procedura izrada prostornih planova je dugotrajna te naglasio kako je to još jedan od razloga za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

U raspravi je bilo prigovora na donošenje ovog Zakona po hitnoj proceduri te da je isti trebao ići u dva čitanja. Postavljeno je pitanje zašto u Prijedlogu zakona nisu predviđeni, osim sunčevih i geotermalnih alternativnih izvora energije, i vjetar, voda, biomasa te zašto žurba sa digitalizacijom kada je struka rekla da je razdoblje provedbe svih predviđenih komponenti ove digitalizacije od lipnja 2021. do veljače 2026. godine.

Na pitanje člana Odbora, predstavnik predlagatelja pojasnio je da se kompletna procedura izmjena, donošenja odluka, edukacija i transformacija u cijelosti financira iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti te da nije obveza niti jedne JLS da to mora napraviti, ali ako JLS krene u izmjenu svoga prostornoga plana bilo koje razine mora to raditi temeljem novoga pravilnika i u digitalnom obliku, a svi stručni izrađivači će imati edukaciju.

Članica Odbora je podržala onemogućavanje gradnje objekata palijativne skrbi bilo gdje. Također pozdravila je nadležnost Hrvatskog sabora za donošenje Državnog plana prostornog razvoja te je ustvrdila da je u određenoj mjeri uređeno pitanje mogućnosti izgradnje solarnih elektrana. Nadalje, izrazila je mišljenje kako se u proceduru trebalo paralelno krenuti sa Zakonom o prostornom uređenju, Zakonom o gradnji i Zakonom o pomorskom dobru u paketu obzirom da su to zakoni koji se međusobno nadopunjuju. Izražena je zabrinutost zbog nedostatka kapaciteta za transformaciju svih prostornih planova do veljače 2026. godine. Iznesen je prijedlog da se umjesto transformacije starih planova moglo pristupiti izradi novih prostornih planova županija i Grada Zagreba, čime bi se pokrilo cijelo područje RH.

U raspravi je pohvaljeno postojanje prijelaznog razdoblja kako bi se svim dionicima u postupku transformacije dalo dovoljno vremena da se tome prilagode kako ne bi došlo do bilo kakve blokade u procesu izrade prostornih planova ali i u gospodarskim procesima. Također uočeno je nesuglasje između sadržaja članka 59. i njegovom obrazloženju.

Odbor je nakon provedene rasprave, većinom glasova (7 glasova „za“, 4 glasa „protiv“) odlučio predložiti Hrvatskome saboru donošenje

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU

Uz sljedeći AMANDMAN

I. Na članak 59. (jednoglasno, 8 glasova „za“)

U članku 59. stavcima 1., 2., 3., i 4., brišu se riječi: „izmjena i/ili dopuna“.

Obrazloženje:

Obzirom da predloženi članak nije u suglasju sa obrazloženjem istog, amandman se predlaže u cilju osiguranja kontinuiteta u donošenju novih prostornih planova u prijelaznom razdoblju.

Za izvjestitelja na sjednici Hrvatskoga sabora Odbor je odredio predsjednika Odbora, Predraga Štromara.

PREDSJEDNIK ODBORA

Predrag Štromar